C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosar nr.1r-319/25 Judecătoria Orhei, sediul Telenești
Nr.PIGD 1-24131611-03-1r-23042025 Judecător: Gheorghe Popa

D E C I Z I E
În numele Legii

02 octombrie 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul avocatului Ion Luchian în interesul inculpatului Ceban Mihail declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 martie 2024, prin care:

Ceban Mihail ***,** născut la *****, INDP *****, originar și domiciliat în satul Budăi, raionul Telenești, studii medii, căsătorit, supus militar, persoane aflate la întreţinere nu are, neangajat în câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, anterior nu a fost cercetat penal,

a fost recunoscut de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin.(5) Cod penal,

Termenele de judecare a cauzei:
-instanța de fond: 13 ianuarie 2025-18 martie 2025.
- instanța de recurs: 23 aprilie 2025-02 octombrie 2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursurilor, materialele cauzei, pentru expunere asupra cererilor de recurs, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din data de 18 martie 2025 Ceban Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (5) Cod penal, și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa în mărime de 2250 (două mii două sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 112 500 (o sută doisprezece mii cinci sute) lei.

În temeiul art. 64 alin. (3^2) Cod penal, s-a indicat că inculpatul Ceban Mihail este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

A fost informat Ceban Mihail că în baza art. 64 alin. (5) Cod penal, în caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maximale, prevăzute de articolul respectiv al părții speciale a prezentului cod. Suma amenzii se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unități convenționale.

A fost soluționată soarta corpurilor delicte.

S-a aplicat inculpatului Ceban Mihail măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse, instanţa de fond a constatat că Ceban Mihail, ignorând respectarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357/2009 și anume pct.10 subpct. 2) lit.a) care stipulează, că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus; pct.14 lit. a) conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, la data de 16 octombrie 2024, în jurul orei 12:30, conducând minitractorul neînmatriculat de modelul ”Mitubishi MP 16 D”, fără a deține permis de conducere a mijloacelor de transport, pe una din străzi din localitatea Budăi raionul Telenești, a fost stopat de către angajații al Inspectoratului de poliție Telenești, pentru verificarea actelor.

Fiind suspectat de consumul de alcool a fost condus la Spitalul raional Telenești și supus testării alcooscopice cu folosirea mijloacelor tehnice ”Drager Alcotest”, astfel potrivit procesului verbal nr.63, din 16.10.2024, al examinării medicale de constatare a faptului de consemnare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, la Ceban Mihail s-a stabilit o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0.88 mg/1, ceea ce potrivit art. 134^{12} Cod penal, se consideră starea de dereglare psihofuncțională a organismului survenita în urma consumului de alcool.

În ședință de judecată, inculpatul Ceban Mihail, a depus cerere solicitând examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, argumentând că recunoaște fapta indicată în rechizitoriu și nu solicită administrare de noi probe. În conformitate cu art.364^{1} Cod de procedură penală, instanța a dispus judecarea cauzei în privința lui Ceban Mihail pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Sentința de condamnare a fost atacată cu recurs de către avocatul Luchian Ion în interesul inculpatului Ceban Mihail, solicitând casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 18 martie 2025 în privința inculpatului Ceban Mihail în baza de art. 264^{1} alin. (5) Cod penal în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- la numirea şi individualizarea pedepsei, instanța nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei. O sentință trebuie să fie nu numai legală, dar şi echitabilă la circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, stării lui materiale şi sociale.

-din materialele cauzei rezultă că Ceban Mihail nu este angajat în câmpul munci, nu are nici o specialitate, are o vârstă înaintată (54 ani), iar situația materială cât şi lipsa unui loc de muncă îi va fi un impediment şi se va răsfrânge negativ asupra ispășirii pedepsei, circumstanță prevăzută de art. 76 Cod penal ca circumstanță atenuată de care trebuie să țină cont instanța de judecată la numirea şi individualizarea pedepsei şi anume: afectarea gravă prin infracțiunea săvârșită a făptuitorului acesteia sau greutatea poverii pedepsei aplicată pentru el din cauza vârstei înaintate a acestuia, stării sănătății lui sau a altor circumstanțe.

-pronunțând sentința de condamnare a lui Ceban Mihail în baza de art. 264^{1} alin. (5) Cod penal, corect a constatat vinovăția ultimului, dar reieșind din circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului nu a dat apreciere şi altor circumstanțe ale cazului ca circumstanțe atenuate şi incorect i-a stabilit o pedeapsă

cu amendă în sumă de 112 500 lei, care reieșind din posibilitatea lui materială şi socială, practic vor fi ca circumstanțe ce vor face imposibilă ispășirea pedepsei şi va fi soldată cu schimbarea pedepsei cu închisoare.
-instanța a pronunțat o sentință neechitabilă circumstanțelor cauzei cât şi personalitatea persoanei, iar o pedeapsă neechitabilă va genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire şi neîncredere în legi şi nu va contribui la corectarea condamnatului ca scop al pedepsei penale.
-consideră că aplicarea şi stabilirea unei pedepse de o altă categorie cum ar fi închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal va fi capabilă să realizeze scopul pedepsei penale şi restabilirii echității sociale şi va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia faţă de ordinea de drept şi va fi proporțională cu circumstanțele cazului.

Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod de procedură penală (1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Până la data examinării recursului, părțile nu au prezentat referință pe marginea acestuia, fapt ce nu împiedică examinarea lor.

Verificând temeinicia cerințelor formulate de recurent, în raport cu materialele cauzei penale, Colegiul prin aplicarea cazului din speță a dispozițiilor art. 442 Cod de procedură penală, ce se referă la principiul neînrăutățirii situației în propriul recurs, dispunând respingerea cererii de recurs înaintată de avocat în interesul inculpatului, cu menținerea neschimbată a soluției judiciare pe motivele de fapt și temeiurile de drept expuse în continuare.

În drept, conform art.437 alin.(l) pct.1[4]) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art.448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală prevede că, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat*.

Prezenta cauză a servit obiectul examinării ei în fond în temeiul art. 364[1] Cod procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpatul Ceban Mihail prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit cărei a recunoscut integral fapta imputată prin învinuirea formulată din rechizitoriu.

Respectiv, fiind audiat Ceban Mihail în ce privește fapta imputată prin rechizitoriu și cercetând baza probantă administrată pe caz, instanța, prin încheiere protocolară i-a admis cererea reieșind din faptul că, din probele administrate rezultă că faptele îi sunt dovedite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului.

Totodată, cercetând baza probantă administrată pe caz și recunoscută de inculpat, cu includerea ei în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța a concluzionat, că fapta lui întrunește elementele componenței de infracțiune, prevăzută de art.264[1] alin. (5) Cod penal.

Respectiv, ținând cont de faptul că, probele verbale și material scrise, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatului, detaliat sunt redate în conținutul sentinței de condamnare, Colegiul conchide inutilitatea expunerii lor repetate, cu atât mai mult, că în această parte temeinicia sentinței nici nu a fost atacată.

Colegiul constată că, sentința instanței de fond a fost contestată de avocat în latura stabilirii pedepsei, invocându-se dezacordul cu tipul și cuantumul pedepsei penale stabilite în privința inculpatului Ceban Mihail, pledându-se pentru stabilirea pedepsei cu închisoarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune, prin prisma prevederilor art.90 Cod penal.

Colegiul remarcă că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operația de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului.

Astfel, instanța de judecată stabilește tipul sau cuantumul pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea Specială a Codului penal în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

La individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate.

Așadar, la adoptarea sentinței, individualizând pedeapsa, Colegiul penal notează că instanța de fond a respectat prevederile art. 96, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Colegiul penal reține că în baza art. 61 Codului penal, (1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului Ceban Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (5) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Orheiu, sediul Telenești din 18 martie 2025.

La caz, Colegiul penal reține faptul că avocatul Ion Luchian în interesul inculpatului Ceban Mihail prin recursul declarat a solicitat aplicarea pedepsei penalecu închisoare cu suspendarea executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal.

În respingerea acestor alegații, Colegiul conchide că art. 264[1] alin. (5) Cod penal stabilește atât la data comiterii infracțiunii, cât şi în prezent o pedeapsă cu amendă de la 2500 la 3000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Așadar, limitele pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (5) Cod penal, după aplicarea prevederilor art. 80[1] alin. (2) Cod penal se modifică pentru pedeapsa cu amendă în cuantum minim de 1875 unități convenționale și cuantum maxim de până la 2250 unități convenționale, iar pentru pedeapsa cu închisoare în cuantum minim de 1 an 6 luni și cuantum maxim de până la 3 ani 9 luni închisoare.

Or, pedeapsa solicitată de avocatul-recurent în interesul lui Ceban Mihail sub formă de închisoare cu suispendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal presupune stabilirea unei pedepse mai grave față de cea stabilită prin sentința instanței de fond, iar potrivit prevederilor art. 442 Cod procedură penală, instanța de recurs soluționând cauza nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

În speță, având în vedere că instanța de fond a aplicat o pedeapsă mai blândă (amendă), iar avocatul în interesul lui Ceban Mihail solicită la moment aplicarea unei pedepse privative de libertate cu suspendarea executării acesteia (art. 90 Cod penal), instanța de recurs nu poate admite cererea acestuia, întrucât ar rezulta o situație juridică mai gravă pentru inculpat ceea ce este inadmisibil.

Așadar, la stabilirea tipului şi cuantumului pedepsei, instanța de judecată corect în conformitate cu art. 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de faptul că, potrivit prevederilor art.16 alin.(3) Cod penal, infracțiunea incriminată inculpatului Ceban Mihail se atribuie la categoria celor mai puțin grave, numitul la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află (f.d.48, 49), Primăria Budăi raionul Telenești îl caracterizează pe Ceban Mihail pozitiv, care este căsătorit, are trei copii, în societate are un comportament adecvat, încălcări pe teritoriului satului nu a admis (f.d.50), conform cazierului judiciar inculpatul anterior nu a fost judecat (f.d.45), conform cazierului contravențional, nu a fost supus răspunderii contravenționale (f.d.47).

La fel instanța relevant a ținut cont și de prezența în acțiunile inculpatului Ceban Mihail a pcircumstanțelor atenuante conform art. 76 Cod penal-recunoașterea vinovăției și comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, precum și de lipsa circumstanțelor agravante conform art. 77 Cod penal.

Astfel, prin raportare la prevederile ce stabilesc limitele de pedeapsă aplicabile inculpatului, ținând cont de circumstanțele reale, gradul de pericol social concretizat în valorile sociale care au fost vătămate, precum şi faptul că inculpatul a recunoscut faptele săvârșite, cauza fiind examinată în procedură simplificată în baza art. 364^1 Cod procedură penală în coraport cu art. 80^1 Cod penal, punând în balanță ansamblul acestor considerente, instanța în mod justificativ a apreciat că o pedeapsă orientată în limitele stabilită de Lege este aptă să atingă scopul preventiv şi educativ al pedepsei, pedeapsă pe care Colegiul penal o găsește proporțională, nu doar cu împrejurările și gravitatea infracțiunii comise ci și cu circumstanțele și nevoile inculpatului ca și cu cele ale societății, în acest sens poziția instanței în mod prioritar se întemeiază pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Reieșind din circumstanțele cauzei și ținând cont de scopul pedepsei penale în restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de persoana inculpatului, Colegiul penal reiterează că pedeapsa aplicată a fost justificată, iar inculpatul, urmează să execute pedeapsa stabilită de către instanța de fond, care este una echitabilă în raport cu valorile sociale lezate și circumstanțele comiterii infracțiunii, or în opinia Colegiului penal anume acest cuantum al pedepsei aplicate va fi în stare să atingă scopul pedepsei penale, să contribuie la restabilirea echității sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane.

Relevant, este și faptul că pedeapsa sub formă de amendă este aplicabilă la caz, şi va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei penale. Deci, Colegiul penal consideră că, pedeapsă numită este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

În acest context, urmează a fi reținut faptul că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor şi intereselor, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a

contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane.

Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț fată de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Argumentul recurentului, precum că clientul său nu este angajat în câmpul muncii, nu are o specialitate, este de vârstă înaintată, Colegiul notează că acestea nu sunt circumstanțe relevante întru modificarea sentinței în sensul agravării pedepsei penale, or sunt chestiuni ce pot fi soluționate prin angajarea în câmpul muncii, chiar și nedeținând o specialitate, iar vârsta dev 54 ani nu poate fi considerată înaintată, fiind mai degrabă relativ tânăr.

Astfel, generalizând aspectele invocate, Colegiul penal conchide că, careva abateri sau încălcări de ordin procedural sau material, de către instanța de judecată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, nu au fost stabilite, motiv pentru care, în opinia Colegiului penal, recursul declarat urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.416 - 418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Ion Luchian în interesul inculpatului Ceban Mihail declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 martie 2024, pe cauza penală în privința lui **Ceban Mihail** în baza art. 264^1 alin. (5) Cod penal, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ghenadie Liulca

Judecători: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache